

"IBERIA EXPRESS"

Barcelonan alkate berria

Viola Sauret jauna izendatu du Gobernuak Barcelonako alkatetarako. Famili Prokuradore den Tarragona jaunaren koinatua da berria; eta, oraintsu egunkarietan agertu denez, familiartekotasunak ez ditu bion artean lotura hertsienak.* Orain, Udaletxe* berean lan egingo dute; izan ere, Tarragona jauna hango kontseilaria* ere bada eta. Bata, herriak aukeratuak; bestea, Gobernuak. Laster ukanen ditugu, Tarragonak sortu ohi dituen etxe barruko zezketak,* katalan hizkuntzaren arazoa tarteko dela.

Violak, aukeratuak nahi omen ditu alkatetarako, herriak berak hautatuak ez badira ere, udalkontseilariak aukeratuak bederen.* Udaletxeetako bilkuretan* katalan hizkuntzak ukan beharko lukeen tokiaz zera esan du: «Arazo horri ezin diezaioket orain erantzun, Gorporazioaren eskuetatik kanpo baitago. Katalan kulturaren indar berritzeari buruz, une larri guztietan defendatu dut hori. Espainiaren balio bat da katalan hizkuntza. Espainiako mintzaira bat da, eta, horregatik, babestu, zabaldu eta irakatsi egin behar da, gaztelania bezalaxe. Harremanetarako, gaztelania behar dugu, hau baita maioriaren hizkuntza eta berria lurraldearen hizkuntza ofiziala. Ikuspuntu honetatik, balio asko daude, gure jendeak ezagutzen ez dituenak eta guztionak direnak: Bandera espainola eta katalana bat bera dira. Gaztelako bandera, morratua zen; eta Aragoekoa, Errege Katolikoena zen. Karlos III.ak, aldiz,* bandera espainolean katalanaren koloreak ezarri zituen. Ni katalanista naiz, hitzaren zentzu onean, espainolista ere ba naizelako hain zuzen. Katalanistegi diren horiek, separatismoz jota, bandera espainola zapuzten* dutenean, beren alaba zapuzten dute. Eta 'Ebroz haranzko' separatistak, katalan bandera ukatzen dutenean, beren ama ukatzen ari dira».

Egia esan, politikari batzuren* hizkera, Perich-en mamuak* bezala, modu askotara uler daiteke. Nork bere gisara* interpreta beza. Horrela, libreago izanen baita gure irakurlea.

Viola Sauret jauna

«Katalan hizkuntza Espainiako mintzaira bat da, eta, horregatik, babestu, zabaldu eta irakatsi egin behar da, gaztelania bezalaxe».

Tamames jauna Murcia aldean

Tamames ekonomista hitzaldi bat ematera joana zen lurralde haietara. Hitzaldia beste egunen batetarako utzi du geroztik. Hitzaldirik ez, baina elkarrizketa bat ukan du kazetari batekin.

—Eta zer diozu oraingo une politikoaz?

—Etorri, etortzen ari zela ikusten zen. Ilusioen azkena bezala definituko nuke, neure lagun bati jarraikiz.

—Zer eman diezaiokete problematika honen eboluziobideari direlako asoziazio horiek? Zerbait bai?

—Ez. Nik ezetz uste dut. Begira: erregimeneko jenderik buruargiena, ikusi dugunez, ez da bide hortatik sartu. Batzuk nahiago izan dute erretiroa hartu, beste batzuk —FEDISAKoek bezala— zeharkako bideari heldu diote. Estatutu barnera sartu ez direnetaz ari naiz. Ene ustez, partaide diren politikariak bigarren mailakoak dira, edo eta integristak. Eta jakinaren gainean diot hori, eta inor laidoztatu* gabe. Baina, zerrendak aztertzen ditudan bakortzean, holaxe ikusten ditut.

Eman gabeko hitzaldiaz ari dela, ea debeku askorik izan dituen galdetzen dio kazetariak.

—Dozenerdi bat ezezko jasoak dituzket.* Ez dut konprenitzen, zergatik nauten hitz egitetik debeketzen.* Nolatan* debeka nazakete, zer esango dudan ez baldin bada-kite. Kafka-ren gauzen gisakoa da. Hone-la, ez pentsatzera behartuak gaude.

Hizkuntzabitasuna Barcelona hirian

Barcelonako Unibertsitateko ICEk oraintsu argitaratu du «Bilingüismo y educación en Cataluña» lana. Hamabi urtetako neska-mutilen artean egindako inkesta* baten ondorioak azaldu nahi ditu liburuak. Besteak beste, interesgarria da, Barcelonako eskoletan aurkitu den hizkuntzabitasunaren egoera ezagutzeari.

Mila ikasleri egin zaie galdeketa. Hona, erantzunetatik, zenbaki batzuz:* Ikasleongurasoak 53 % Katalunian jaiok dira; beste 47 % kanpotik etorriak (16 % Andaluziatik). Gaztelania dute beren amahizkuntza 53 %k, eta 36 %k katalana; 8,4 %ek etxetik dute hizkuntzabitasuna.

Inkestari erantzun diotenetatik, 5 %ek gaztelania bakarrik darabilte. Beren hizkuntza arrunta* bezala gaztelania dute netan, 32 % ongi mintzatzen dira katalanez etxetik kanpora. Hauk* dira Barcelona hirian aurkitu diren xehetasun argigarririk.

Joan den maiatzean Gobernuak amahizkuntzak eskoletara eramateko eman zuen legea gogoratuz zabaldu dira orain datu hauk ICEren estudio hortan. Dekretuak, bere lehen artikuluan, hizkuntza horiek* esperimentu bidez eta borondatez sar litezkeela esaten du. Katalunian ez daude, noski, borondatezkotasun horren alde; baina, legearen barnetik bultzatuz, gizarte egoeratik argudiatu* nahi dute. Hau da, gizartearen hizkuntzabitasunak horixe inposatzen duela, halegia:* amahizkuntza eskolara eramatea, legeak ere bideak ireki dituelako, eta, bereziki, herriak halaxe nahi duelako.

Joanes GOIA